

Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова

Кафедра хірургії медичного факультету № 2

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор ЗВО з науково-педагогічної
роботи і міжнародних зв'язків

Інна АНДРУШКО

“ 30 ” 08 2024 року

**СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ХІРУРГІЯ»**

Спеціальність	222 Медицина
Освітній рівень	Магістр
Освітня програма	ОПП «Медицина», 2022
Навчальний рік	2024-2025
Кафедра	Хірургії медичного факультету № 2
Лектор	Професор, д.мед.н. Каніковський О.Є.
Контактна інформація	surgery.mf2@vnmui.edu.ua Хмельницьке шосе, 92 (КНП «Вінницька міська клінічна лікарня №1»)
Укладач силабусу	Доцент Сандер С.В.

2024-2025 навчальний рік

1. Статус та структура дисципліни

Статус дисципліни	Обов'язкова
Код дисципліни в ОПП та місце дисципліни в ОПП	ОК 32
Курс/семестр	5 курс (IX семестр)
Обсяг дисципліни (загальна кількість годин/ кількість кредитів ЄКТС)	75 годин /2,5 кредитів ЄКТС
Структура дисципліни	Лекції - 8 год Практичні заняття - 36 год Самостійна робота - 31 год В цілому: аудиторні заняття – 58,7%, самостійна позааудиторна робота – 41,3%
Кількість змістових модулів	1
Мова викладання	Українська
Форма навчання	Очна (при впровадженні карантинних заходів- дистанційна очна)

2. Опис дисципліни

Коротка анотація курсу, актуальність. Головне завдання дисципліни «хірургія» полягає в тому, щоб навчити студентів методам обстеження хворого із хірургічною патологією, діагностики та визначення обсягу лікувально-реабілітаційних заходів та експертизи працездатності. Курс орієнтований на засвоєння теоретичних та практичних знань з етіології, патогенезу хірургічної патології, типової та атипової клінічної симптоматики, діагностики, лікування, профілактики ускладнень, реабілітації та експертизи працездатності у межах, відповідних підготовці лікаря загального профілю.

Передреквізити. Вивчення хірургії базується на вивченні студентами анатомії людини, фізіології, патологічної анатомії, патологічної фізіології, загальної хірургії, оперативною хірургією, радіології, фармакології.

Мета курсу та його значення для професійної діяльності. Метою дисципліни є засвоєння теоретичних та практичних знань з етіології, патогенезу, патоморфології, клінічних проявів, методів діагностики, консервативного та оперативного лікування хірургічних захворювань та реабілітації пацієнтів, зокрема, з урахуванням особливостей Модуля 2 – торакального та ендокринологічного профілю.

Постреквізити. В процесі вивчення дисципліни набуваються знання, необхідні для успішного засвоєння дисциплін професійної підготовки. Хірургія являється матрицею для спеціальностей вузького профілю – нейрохірургія, урологія, онкологія, травматологія та багато інших, де застосовують хірургічні методи лікування, формує вміння застосовувати знання в процесі професійної діяльності на рівні лікаря загального профілю, надає можливість отримати практичні навички та формувати професійні вміння для діагностики та надання медичної допомоги при хірургічних захворюваннях.

3. Результати навчання.

1. Мати спеціалізовані концептуальні знання, набуті у процесі навчання. Вміти розв'язувати складні задачі і проблеми, які виникають у професійній діяльності. Здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію у професійній діяльності; зрозуміле і недвозначне донесення власних висновків, знань та пояснень, що їх обґрунтовують, до фахівців та нефахівців. Відповідати за

прийняття рішень ускладнених умовах.

2. Виявити різні клінічні прояви хірургічних захворювань і травм органів грудної клітки, щитовидної та грудної залози та їх ускладнень.
3. Визначити етіологічні та патогенетичні фактори найбільш поширених хірургічних захворювань органів грудної клітки, щитовидної та грудної залози та їх ускладнень.
4. Планувати обстеження хворого, інтерпретувати результати лабораторних та інструментальних досліджень при типовому та атиповому перебігу хірургічних захворювань та їх ускладненнях.
5. Проводити диференціальну діагностику, обґрунтовувати і формулювати попередній клінічний діагноз хірургічних захворювань і травм органів грудної клітки, щитовидної та грудної залози.
6. Визначити лікувальну тактику ведення пацієнтів із хірургічними захворюваннями і травмами органів грудної клітки, щитовидної та грудної залози.
7. Тракувати загальні принципи лікування, реабілітації, профілактики при хірургічних захворюваннях і травмах органів грудної клітки, щитовидної та грудної залози.
8. Діагностувати невідкладні стани в клініці торакальної та ендокринної хірургії і визначити тактику надання термінової медичної допомоги хворим при хірургічній патології органів грудної клітки, щитовидної та грудної залози та ускладненнях.

4. Зміст та логістика дисципліни

Змістовий модуль 3 Грудна, ендокринна хірургія	10 семестр 75год/2,5 кредита	Лекції №№ 1-4 Практичні заняття №№ 1-9 Теми для самостійного опрацювання №№ 1-10
--	---------------------------------	--

Дисципліна включає 9 тем, які включені до одного змістового модуля.

Змістовий модуль 3. Грудна, ендокринна хірургія

Тема 1. Гнійні захворювання легень і плеври. Абсцес і гангрена легень, бронхоектатична хвороба. Особливості клінічного перебігу. Диференціальна діагностика. Методи консервативного та хірургічного лікування.

Тема 2. Гостра і хронічна емпієма плеври, піопневмоторакс. Особливості клінічного перебігу. Диференціальна діагностика. Методи консервативного та хірургічного лікування.

Тема 3. Травми грудної клітки. Класифікація. Ранні та пізні ускладнення. Диференціальна діагностика. Перша лікарська допомога і тактика лікування.

Тема 4. Захворювання межистіння. Класифікація. Діагностика. Диференціальна діагностика. Методи хірургічного лікування.

Тема 5. Захворювання та травми стравоходу. Класифікація. Діагностика. Диференціальна діагностика. Методи хірургічного лікування.

Тема 6. Грижі і релаксація діафрагми. Класифікація. Діагностика. Диференціальна діагностика. Методи хірургічного лікування.

Тема 7. Еутиреоїдний і токсичний зоб. Класифікація. Спеціальні методи дослідження. Діагностика. Диференціальна діагностика. Передопераційна підготовка. Хірургічне лікування.

Тема 8. Захворювання молочної залози (дисгормональні, пухлинні) Мастит.

Тема 9. Підсумкове заняття.

Теми лекційного курсу охоплюють основні проблемні питання хірургії.

Практичні заняття методично проводять як клінічні, тому що вони передбачають:

- Курацію хворих з різноманітною хірургічною патологією (а при їх відсутності в клініці - розбір клінічних ситуаційних завдань/медичних карт): проведення фізикального обстеження;
- Проведення диференціальної діагностики та обґрунтування діагнозу при хірургічній патології;
- Складання плану дообстеження хворого та інтерпретація даних лабораторних та допоміжних методів досліджень;
- Складання схеми раціонального лікування;
- Визначення обсягу реабілітаційних заходів;
- Визначення ступеню втрати працездатності.

Засвоєння теми контролюється на практичних заняттях у відповідності з конкретними цілями, засвоєння змістових модулів - на практичних підсумкових заняттях. Застосовуються такі засоби діагностики рівня підготовки студентів: тести, розв'язування ситуаційних задач, заповнення робочих зошитів. Інтерпретація лабораторних досліджень і трактування та оцінка їх результатів, аналіз і оцінка результатів інструментальних досліджень і параметрів, що характеризують функції організму хворого, його систем та органів; контроль практичних навичок.

Контроль засвоєння тем самостійної поза аудиторної роботи здійснюється на проміжних контрольних заняттях та підсумковому контролі з дисципліни.

Тематичні плани лекцій, календарні плани практичних занять, тематичний план самостійної поза аудиторної роботи, обсяг та напрямки індивідуальної роботи опубліковані на сайті кафедри.

Маршрут отримання матеріалів: <https://www.vnmu.edu.ua/> кафедра хірургії медичного факультету №2 /Студенту/Інструкція для отримання доступу до навчальних матеріалів кафедри хірургії медичного факультету №2 ВНМУ). Доступ до матеріалів здійснюється з корпоративного акаунту студента s000XXX@vnmu.edu.ua.

5. Форми та методи контролю успішності навчання

Поточний контроль на практичних заняттях	Методи: усне або письмове опитування, тестування, електронне опитування, розв'язання ситуаційних задач
Контроль засвоєння тематичного розділу дисципліни на проміжних контрольних заняттях	Методи: усне або письмове опитування, електронне тестування, розв'язання ситуаційних задач, контроль практичних навичок
Підсумковий семестровий контроль (диф.залик) по завершенню 10 семестру	Згідно положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім.М.І.Пирогова (посилання https://www.vnmu.edu.ua/Загальна Інформація/ Основні документи)
Підсумковий контроль дисципліни - іспит	Методи: передекзаменаційне тестування, усне опитування (згідно положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім.М.І.Пирогова (посилання https://www.vnmu.edu.ua/Загальна інформація / Основні документи)
Засоби діагностики успішності навчання	Теоретичні питання, тести, клінічно-орієнтовані ситуаційні завдання, практичні завдання, демонстрація практичних навичок

6. Критерії оцінювання

Оцінювання знань здійснюється згідно Положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім.М.І.Пирогова (посилання <https://www.vnmu.edu.ua/Загальна інформація/Основні документи>)

Поточний контроль	За чотирьох бальною системою традиційних оцінок: 5 «відмінно», 4 «добре», 3 «задовільно», 2 «незадовільно»
Проміжні розділові контролю	За чотирьох бальною системою традиційних оцінок
Контроль практичних навичок	За чотирьох бальною системою традиційних оцінок
Залік	За 200-бальною шкалою (середня арифметична оцінка за семестр конвертується в бали) Зараховано: від 120 до 200 балів Не зараховано: менше 120 балів (див.Шкалу оцінювання)
Підсумковий контроль з дисципліни	Сума балів за передекзаменаційне тестування (12-20 балів) та усне опитування (38-60 балів) Оцінка за іспит: 71-80 балів – «відмінно» 61-70 балів – «добре» 50-60 балів – «задовільно» Менше 50 балів – «не задовільно»/не склав
Оцінювання дисципліни:	Поточна успішність – від 72 до 120 балів (конвертація середньої традиційної оцінки за практичні заняття за 120-бальною шкалою): 60% оцінки за дисципліну Підсумковий контроль – від 50 до 80 балів: 40% оцінки за дисципліну Індивідуальна робота – від 1 до 12 балів Сумарно від 122 до 200 балів.

Шкала оцінювання дисципліни: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
180-200	A	відмінно	зараховано
170-179,9	B	добре	
160-169,9	C		
141-159,9	D	задовільно	
122-140,99	E	задовільно	-
120-140,99	E	-	зараховано
119-61	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-60	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Оцінку «5» (відмінно) – виставляють студенту, який глибоко і надійно засвоїв програмний матеріал, вичерпно, послідовно, грамотно та методично його викладає, увідповіді якого тісно пов'язані теорія з практикою. При цьому студент не вагається з відповіддю при видозміні завдання, вільно справляється з задачами та питаннями другого та третього рівня оцінки знань, виявляє знайомство з монографічною літературою, вірно обґрунтовує прийняте рішення, володіє елементами лікарської техніки, різносторонніми навиками та прийомами виконання практичних робіт. Практичні навички виконує без помилок, вміє в професійній діяльності ефективно використовувати набуті знання.

Оцінку «4» (добре) – виставляють студенту, який твердо знає програмний матеріал, грамотно та за суттю викладе його, який не допускає істотних неточностей у відповідях на запитання та виконанні необхідних практичних навичок.

Оцінку «3» (задовільно) – виставляють студенту який має знання лише основного матеріалу, але не засвоїв його деталей, допускає неточності, недостатньо правильні формулювання, порушення послідовності викладення матеріалу, зазнає труднощів у виконанні практичних робіт або виконує їх з істотними помилками, з помилками вирішує ситуаційні задачі третього рівня контролю знань.

Оцінку «2» (незадовільно) – виставляють студенту, який не знає значної частини програмного матеріалу, допускає суттєві помилки, невпевнено виконує практичні роботи, не вирішує завдання II-III рівня контролю знань.

7. Політика навчальної дисципліни/курсу

Студент має право на отримання якісних освітніх послуг, доступ до сучасної наукової та навчальної інформації, кваліфіковану консультативну допомогу під час вивчення дисципліни та опанування практичними навичками. Політика кафедри під час надання освітніх послуг є студентоцентрованою, базується на нормативних документах Міністерства освіти та Міністерства охорони здоров'я України, статуті університету та порядку надання освітніх послуг, регламентованого основними положеннями організації навчального процесу в ВНМУ ім.М.І.Пирогова та засадах академічної доброчесності.

Дотримання правил розпорядку ВНМУ, техніки безпеки на практичних заняттях. Інструктаж з техніки біологічної безпеки, безпеки поводження з хімічними реактивами та пальниками проводиться на першому практичному занятті викладачем. Проведення інструктажу реєструється в Журналі інструктажу з техніки безпеки. Студент, який не пройшов інструктаж, не допускається до виконання практичних робіт.

Вимоги щодо підготовки до практичних занять. Студент повинен бути підготовленим до практичного заняття.

На заняття слід приходити вчасно, без запізнення. Студент, який запізнився більше, ніж на 10 хвилин на заняття, не допускається до останнього і повинен його відпрацювати встановленому порядку.

На практичних заняттях студент має бути одягнений в робочу форму (медичний халат, шапочка). Студенти, які не мають робочої форми, не допускаються до заняття.

Студент повинен дотримуватись правил безпеки на практичних заняттях та під час знаходження у приміщеннях кафедри.

Під час обговорення теоретичних питань студенти мають демонструвати толерантність, ввічливість та повагу до своїх колег та викладача; при виконанні практичних завдань робоче місце має зберігатись у порядку та бути прибраним після виконання практичної роботи.

Використання мобільних телефонів та інших електронних девайсів. Використання мобільних телефонів та інших електронних пристроїв на занятті допускається тільки під час електронного тестування або опитування.

Академічна доброчесність. Під час вивчення дисципліни студент має керуватись Кодексом академічної доброчесності ВНМУ ім.М.І.Пирогова (<https://www.vnmu.edu.ua/> загальна інформація/ Основні документи/ Кодекс академічної доброчесності). При порушенні норм академічної доброчесності під час поточного та підсумкових контролів студент отримує оцінку «2» та повинен її відпрацювати своєму викладачу в установленому порядку протягом двох тижнів після отриманої незадовільної оцінки.

Пропуски занять. Пропущені заняття відпрацьовуються в порядку, установленому в Положенні про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім.М.І.Пирогова (посилання <https://www.vnmu.edu.ua/> Загальна інформація/Основні документи) у час, визначений графіком відпрацювань (опублікований на сайті кафедри <https://www.vnmu.edu.ua/> кафедра хірургії медичного факультету №2 #) черговому викладачу. Для відпрацювання пропущеного заняття студент має пройти тестування та письмово чи усно відповісти на питання до теми заняття.

Відпрацювання пропущених лекцій здійснюється після надання конспекту лекційного матеріалу, або написання реферату, чи підготовки власної презентації з теми пропущеної лекції.

Порядок допуску до підсумкового контролю з дисципліни наведений в Положенні про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім.М.І.Пирогова (посилання [https://www.vnmu.edu.ua/Загальна інформація/Основні документи](https://www.vnmu.edu.ua/Загальна%20інформація/Основні%20документи)). До підсумкового контролю допускаються студенти, які не мають пропущених невідпрацьованих практичних занять та лекцій та отримали середню традиційну оцінку не менше «3».

Додаткові індивідуальні бали. Індивідуальні бали з дисципліни студент може отримати за індивідуальну роботу, обсяг якої оприлюднений на сайті кафедри в навчально-методичних матеріалах дисципліни, кількість балів визначається за результатами ІРС згідно Положенню про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім.М.І.Пирогова (посилання [https://www.vnmu.edu.ua/Загальна інформація/Основні документи](https://www.vnmu.edu.ua/Загальна%20інформація/Основні%20документи)).

Вирішення конфліктних питань. При виникненні непорозумінь та претензій до викладача через якість надання освітніх послуг, оцінювання знань та інших конфліктних ситуацій, студент повинен подати спершу повідомити про свої претензії викладача. Якщо конфліктне питання не вирішено, то студент має право подати звернення до завідувача кафедри згідно Положення про розгляд звернень здобувачів вищої освіти у ВНМУ ім.М.І.Пирогова ([https://www.vnmu.edu.ua/Загальна інформація/Основні документи](https://www.vnmu.edu.ua/Загальна%20інформація/Основні%20документи)).

Політика в умовах дистанційного навчання. Порядок дистанційного навчання регулюється Положенням про запровадження елементів дистанційного навчання у ВНМУ ім.М.І.Пирогова ([https://www.vnmu.edu.ua/ Загальна інформація/Основні документи](https://www.vnmu.edu.ua/Загальна%20інформація/Основні%20документи)). Основними навчальними платформами для проведення навчальних занять є Microsoft Team, Google Meets. Порядок проведення практичних занять та лекцій, відпрацювань та консультацій під час дистанційного навчання оприлюднюється на веб-сторінці кафедри ([https://www.vnmu.edu.ua/ кафедра хірургії медичного факультету №2 /Студенту/Інструкція для отримання доступу до навчальних матеріалів кафедри хірургії медичного факультету №2 ВНМУ](https://www.vnmu.edu.ua/кафедра%20хірургії%20медичного%20факультету%20№2)).

Зворотній зв'язок з викладачем здійснюється через месенджери (Viber, Telegram, WhatsApp) або електронну пошту (на вибір викладача) в робочий час.

9. Навчальні ресурси

Навчально-методичне забезпечення дисципліни оприлюднено на сайті кафедри. Маршрут отримання матеріалів <https://www.vnmu.edu.ua> / кафедра хірургії медичного факультету №2 /Студенту/Інструкція для отримання доступу до навчальних матеріалів кафедри хірургії медичного факультету №2 ВНМУ).

Перелік навчально-методичної літератури

Основна література

1. Хірургічні хвороби: Підручник. — 2-ге вид., випр. /за ред. П.Д. Фоміна, Я.С. Березницького. — К., 2017. — 408 с.
2. Хірургія / за ред. Я.С. Березницького. - К.: ВСВ "Медицина", 2020. — 528 с.,
3. Хірургія. Підручник. В 2-х томах. За ред. П.Г. Кондратенко, В.І.Русін. — Вид-во «Нова книга», 2020.
4. Хірургія = Surgery : textbook for students of higher medical educational institutions / K. M. Amosova, Y. S. Bereznys'tkyy, A. O. Burka [et al.] ; edited by: Bereznys'tkyy Ya. S., Zakharash M. P., Mishalov V. G. — 2nd ed. —Vinnytsia : Nova Knyha, 2018. — 712 p.: ISBN 978-966-382-714-8.
5. Хірургія : підручник / За ред. Л.Я Ковальчука.- Тернопіль: ТДМУ, 2010. — 1056 с
6. Essentials of general surgery and surgical specialties / senioreditor, Peter F. Lawrence; editors, Matt Smeds, Jessica Beth O'Connell. Sixth edition. Philadelphia: Wolters Kluwer Health, [2019] Identifiers: LCCN 2018039787 | eISBN: 9781496351050
7. Hospital surgery/ Edited by L. Kovalchuk. — Ternopil: Ukrmedknyha, 2004. — 472p.

8. Study Guide of Surgery for Medical Students (module 4)/ Boris Bezrodny, Igor Kolosovich, Valeriy Teplyy, Roman Sydorenko, Oleg Petrenko / Edited by prof. B. Bezrodny. – K.: Book-plus, 2012. – 600p.

Додаткова література

1. Бисенков Л.Н. «Торакальная хирургия» / Руководство для врачей. – С.Пб: 2004. – 1225с.
2. Березницький Я.С., Захараш М.П., Мішалов В.Г., Шидловський В.О. Хірургія, Том I,II 2006.
3. Ендоскопічна хірургія: навч посібник. За ред В.В Грубник. К.:Медицина, 2019. – 592 с
4. Клінічна хірургія / За ред. Л.Я.Ковальчука, В.Ф.Саєнка, Г.В.Книшова. - Тернопіль: Укрмедкнига, Том I-II 2000.-536 с.
5. Ковальчук Л.Я. Невідкладна хірургія.- Тернопіль: Укрмедкнига, 2000.- 286 с.
6. Ковальчук Л.Я.; Поліщук В.М. "Атлас хірургічних операцій і маніпуляцій". - Тернопіль - Рівне. - 1997. - 339 с.
7. Лекції з госпітальної хірургії в 3 томах. За редакцією професора В.Г. Мішалова. "Асканія", Київ, 2008.
8. Наказ Міністерства охорони здоров'я України № 460 від 01.06.2013
9. Наказ МОЗ України № 297 від 02.04.2010 «Стандарти та клінічні протоколи надання медичної допомоги зі спеціальності «хірургія».
10. Невідкладні стани в хірургії: навч. посіб. / К.М. Бобак, А.І. Бобак, В.В. Киретівта ін.; за ред. Л.М. Ковальчука. – К.: Медицина, 2017. — 560 с.
11. Петухов А.В. Гнойные заболевания легких и плевры: учеб.-метод.пособ./ А.В.Петухов.- Витебск. – 2016. – 72с. ISBN 978-985-466-851-2
12. Радзіховський А.П., Семенюк Ю.С., та ін. "Еталони практичних навичок для лікарів по спеціальності хірургія". - Київ-Рівне. - 2001. - 22 с.
13. Секела М.В. Практична торакальна хірургія.- Львів, Логос, 2003.
14. Стенозуючі захворювання стравоходу. Сучасна стратегія лікування / В. В. Бойко, С. О. Савві, В.О. Шапринський, Є. В. Шапринський. – Харків: Промінь, 2019. – 96 с.
15. Френк Неттер. Атлас анатомії людини (під ред. проф. Чайковського Ю.Б., переклад з англ. к.мед.н. Цегельського А.А.), - Львів, Наутілус, 2004.
16. "Хірургія", Підручник // М.П. Захараш, О.І.Пойда, М.Д.Кучер.- К.:Медицина, 2006.-656с.
17. Хірургічні хвороби: Підручник/За ред.проф.П.Г.Кондратенка,- Х.:Факт,2006.-816с.
18. Хірургія: підручник/ за ред. Кондратенко П.Г. – Київ, 2009.- 2567 с.
19. Хирургические болезни: Учебник/ М. И. Кузин, О. С. Шкроб, Н.М. Кузин и др.; Под ред. М. И. Кузина. —3-е изд., перераб.и доп. - М.: Медицина, 2002. - 784 с
20. Шпитальна хірургія / За ред. Л.Я. Ковальчука, Ю.П.Спіженка, В.Ф.Саєнка та ін. - Тернопіль: Укрмедкнига, 1999.-560с.
21. Surgery & Trauma / A. Brochert. – Henly&Belfus, Inc. / Philadelphia. – 2002.

Електронні ресурси

1. Електронна дрсасайтууніверситету:<http://vnmu.edu.ua>
2. Електроннаадресайтубібліотекиуніверситету:<http://library.vnmu.edu.ua>
3. Всесвітня організація охорони здоров'я <http://www.who.int/en/>
4. Центр тестування <https://www.testcentr.org.ua/uk/>
5. МОЗ України <https://moz.gov.ua/>
6. OSCE-1 НМУ ім.О.О.Богомольця. Фізикальні методи обстеження дихальної системи (офіційна версія), 2017. <https://www.youtube.com/watch?v=o3V4Z6EVz94>.
7. OSCE-1 НМУ ім.О.О.Богомольця. Фізикальні методи обстеження ШКТ (офіційна версія), 2017. – <https://www.youtube.com/watch?v=NAx7TTsWBys>.
8. Ресурс <http://medstandart.net/byspec/78>
9. Сайт кафедри <https://www.vnmu.edu.ua/кафедра-хірургії> медичного факультету №2
10. Сайт національної наукової медичної бібліотеки України - library.gov.ua

Розклад та розподіл груп по викладачам опублікований на веб-сторінці кафедри <https://www.vnmu.edu.ua> / кафедра хірургії медичного факультету №2 /Студенту/Інструкція для отримання доступу до навчальних матеріалів кафедри хірургії медичного факультету №2 ВНМУ).

Питання до проміжних та підсумкового контролів дисципліни опубліковані на веб-сторінці кафедри <https://www.vnmu.edu.ua> / кафедра хірургії медичного факультету №2 /Студенту/Інструкція для отримання доступу до навчальних матеріалів кафедри хірургії медичного факультету №2 ВНМУ).

Силабус з дисципліни «Хірургія» обговорено та затверджено на засіданні кафедри хірургії медичного факультету №2 (протокол №1, від 29.08.2024 року)

Відповідальний за курс

доцент ЗВО Сергій САНДЕР

В.о. завідувача кафедри

доцент ЗВО Сергій АНДРОСОВ